

Kapelletjespad Denekamp - Rossum

Auteur: Marycke Naber

Kapellen, landkruis, Singraven, Hunenborg

Vanaf de bushalte Oranjestraat loopt de route via een Mariakapel naar landgoed Singraven. Aan het kanaal Almelo-Nordhorn ziet u het Schuivenhuisje. Daarna gaat de route over de Hunenborg, een voormalige ringwalburcht uit de 11e eeuw, en langs het moerasgebied de Voltherbroek naar een landkruis in de buurtschap Volthe. Vervolgens langs een Mariakapel naar Rossum. Daar treft u in en bij de H. Plechelmuskerk diverse kapellen.

Dit is de 21e etappe van het Twentse Kapelletjespad (ruim 900 km!). Het begint in Borne en loopt via Noord-Twente naar Oldenzaal. Dan via Zuid-Twente terug naar Borne. Het pad kan als lange afstandswandeling worden gelopen, maar ook per etappe als dagwandeling. Van het Kapelletjespad is de wandelgids 'Twentse Kruistochten' afgeleid, met twaalf rondwandelingen, uitgekomen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Bushalte Denekamp - bushalte Rossum (16 km)

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bussen.

- Loop vanaf bushalte Oranjestraat (komend vanaf Oldenzaal) in de rijrichting van de bus en ga meteen LA, Molendijk. Na ca. 250 m ziet u aan de rechterkant een Mariakapel.

Deze kapel van Bentheimer zandsteen is in het Mariajaar 1954 gebouwd naar een ontwerp van architect P.J. Goorhuis. De grond is geschonken door de familie Aveskamp. De klok bovenop de kapel luidt sinds 2005 automatisch elke dag om 12 uur het Angelus.

Het Mariabeeld is vervaardigd door Jac Maris uit Heumen. De gebrandschilderde ramen stellen taferelen uit het leven van Maria en uit het Oude Testament voor.

- Loop RD, steek de Singravenstraat over (kijk uit!) en loop RD. Na ca. 1 km staat aan de linkerkant Huis Singraven.

Landgoed Singraven wordt voor het eerst vermeld in 1381. Het eerste Huis Singraven dateerde uit 1415. Bewoners dan wel eigenaren ervan waren onder andere de Oldenzaalse Begijnen en de graven van Bentheim. Sinds het vertrek van de nonnen staat Singraven bekend als spookhuis: een geest van een non waart volgens het volksverhaal rond en is voorbode van onheil. Het zou een kluizenaarster zijn geweest, die is ingemetseld en gestorven. Het vervallen huis is halverwege de 17e eeuw gesloopt en vervangen door het huidige huis. Dat kreeg in 1921 zijn huidige aanzien, op initiatief van de laatste bewoner Mr. W.F.J. Laan.

- Loop RD naar de (onderslag-)watermolens met horeca.

De eerste molen dateerde van voor 1448. Deze is eind 16e eeuw door oorlogsgeweld verwoest. Links staat de voormalige oliemolen, die begin 20e eeuw is herbouwd op de oude fundering. De korenmolen en houtzagerij aan de rechterkant bleven in bedrijf tot in de jaren '60. Toen de molenaar in 1966 overleed, heeft de nieuwe eigenaar ze opnieuw maalvaardig gemaakt. Eind 20e eeuw is de molen opnieuw gerestaureerd. In de zomermaanden is deze regelmatig geopend voor bezoekers.

Bij de landgoedwinkel tegenover de watermolen zijn muntjes voor het park en/of arboretum van Singraven verkrijgbaar. Zie bij Kijken.

- Loop voor de watermolens langs en ga LA over de parkeerplaats. Loop aan het eind daarvan aan de rechterkant door het houten hek of het klaphek en over het brede graspad.

1. Ga bij de kruising (links privéterrein) RA over de halfverharde weg, bij het asfaltpad LA langs de siervazen.

- Steek aan het eind van de oprijlaan na het fraaie toegangshek de weg over (kijk uit!) en loop RD over het bospad ('Opengesteld').

- Ga bij de driesprong LA, aan het eind LA, daarna het 1e pad RA. Ga aan het eind na het houten hek LA, een zandweg met fietspad langs het Kanaal Almelo-Nordhorn.

- Ga bij de eerste weg RA, Ootmarsumsestraat, en aan de overkant van het kanaal LA, Harseveldweg. Kijk uit met oversteken! Na ca. 750 komt u bij het Schuivenhuisje.

Dit is een stuw, gebouwd in 1887, met een bijzondere schuivenconstructie. Door het ophalen van de stalen schuiven werd de waterstand in het kanaal met behulp van de Dinkel op peil gehouden, waardoor het tijdens droge zomers niet droog kwam te staan.

Toen in 1960 het kanaal Almelo-Nordhorn werd afgesloten voor de scheepvaart, verloor het schuivenhuisje zijn functie. In 2005 is het grondig gerestaureerd. Door uw handpalm aan de rechter buitenkant van het huisje te plaatsen kunt u een film binnen in het huisje activeren.

2. Ga vlak voor het Schuivenhuisje LA over de fiets-voetgangersbrug, daarna RA, zodat u goed zicht hebt op de schuiven. Ga bij de ophaalbrug RA.

Als u LA gaat (Schiphorstdijk), vindt u na ca. 300 m links rustpunt Singraven.

- Loop na de brug RD, Damweg. Ga de 1e weg LA, Hooimatenweg, aan het eind daarvan LA, Hunenborgseweg.

3. Ga vóór de brug RA over het graspad langs de Voltherbeek, aan het eind LA, een asfaltweg.

4. Ga na de bocht naar rechts bij huisnr. 4 LA, aan het eind van het erf bij de groene schuur RA.

- Loop RD door het weiland (pas op, schrikdraad!) naar de doorgang met houten paaltjes aan de overkant en volg het smalle pad over de Hunenborg.

In dit reservaat liggen de restanten van een ringwalburcht. De burcht bestaat uit twee gedeeltes, een hoge en een daaraan aansluitende lage burcht. De hoge burcht beslaat een ovaal terrein van 100 x 150 m dat geheel wordt omgeven door een gracht, die grotendeels begroeid is met varens en riet. Aan de binnenzijde van de gracht bevindt zich een verdedigingswal.

Men heeft hier in het verleden scherven van kogelpotten en Pfingsdorfer aardewerk gevonden, waaruit valt af te leiden dat deze burcht uit de 11e en 12e eeuw stamt. Bij de afsluitboom aan het eind van het pad staat een informatiepaneel.

- Ga daar RA, aan het eind LA de dijk langs het kanaal op. Ga bij de ophaalbrug RA, daarna LA, Kanaalweg ZZ, een zandweg met fietspad.

5. Ga na ca. 400 m schuin RA omlaag, een betonpad. Beneden gaat u RA, Twelweg, een karrenspoor met fietspad. Deze gaat over in een asfaltweg.

- Ga na ruim 1 km, aan het eind van de weg, RA, Wiekerstraat. (Op deze kruising staat aan de overkant, aan de Loosteresweg, een informatiepaneel over de marke Volthe).

Ca. 100 m na de tweede bocht naar links staat een landkruis. In 1938 is dit kruis in de buurtschap Volthe geplaatst op het erve Lashof. Anders dan bij de andere landkruisen heeft het terracotta corpus een opgeheven hoofd. Hoewel het landkruis meerdere keren mikpunt is geweest van vandalisme, heeft het al die beproevingen doorstaan.

- Loop bij het kruispunt RD en na de weg van links, vlak voor de bocht naar links RA, een karrenspoor.

6. Loop langs het houten hek (de eigenaar van het pad heeft toestemming gegeven) en RD tussen twee stenen door over het smalle pad.

- Loop aan het eind van het pad RD over de asfaltweg langs de boerderij, aan het eind van deze Rikhofsweg LA, een asfaltweg (Ensmanweg).

- Houd aan het eind van de weg rechts aan, Wiekerstraat. Bijna aan het eind daarvan staat aan de rechterkant een Mariakapel.

De bewoners van de Wiekerhoek hadden eind jaren dertig een landkruis willen oprichten bij het erve Ensman, maar de Linderhoek was hun voor met het kruis in Volthe. De dames Ten Wildiek wilden in die tijd een Mariakapel stichten bij hun huis erve Rikhof halverwege dat kruis en het eind van de Wiekerstraat. Zij stelden voor het in plaats daarvan op de huidige plaats te bouwen, zodat het voor de hele Wiekerhoek zou gelden. En zo geschiedde.

- Ga daar LA (Esweg) en in de bocht naar rechts RA (Pierikspad). Ga na het tunneltje LA. Aan het eind vindt u de bushaltes van lijn 64.

- Ga RA, dan de 1e straat LA (Father Raatgerstraat). Ga vlak voor de ANWB wegwijzer LA langs de zwerfkei over het trottoir. Aan de linkerkant staat een H. Hartkapel.

Deze kapel uit 1925 stond eind 20e eeuw op de nominatie om afgebroken te worden, maar hij staat er gelukkig nog. De monumentenraad van de gemeente Dinkelland wil hem voordragen voor de gemeentelijke monumentenlijst. Zie de plaquette in de kapel.

- Ga RA naar de ingang van de kerk. Deze is dagelijks van 8.00 tot 20.00 geopend.

De H. Plechelmuskerk is gebouwd in 1939/1940, ter vervanging van de oude waterstaatskerk.

Het gebouw is ontworpen door architect Clemens Hardeman uit Oldenzaal, in een aan de Delftse school verwante stijl. Rechts bevindt zich de Mariakapel en wat verder aan de rechterkant een kapel annex aula uit de jaren negentig, met onder meer een Mariabeeld.

Tegenover de ingang van de kerk staat een kleine Mariagrot. Deze stond oorspronkelijk bij de woning van 'Krabn-Jan' in het natuurgebied Voltherbroek. Jan Groeneveld, zoals hij officieel heette, was in de jaren vijftig van de vorige eeuw voor een boetetocht op de fiets naar Rome gereden, in korte broek en met slechts honderd gulden, enkele droge worsten en een roggebrood bij zich.

Later raakte Jan invalide door een val van 6 meter hoogte tijdens zijn werk bij de Nederlandse Aardolie Maatschappij. Uit dankbaarheid voor zijn overleving en onder invloed van zijn tocht naar Rome bouwde hij een kapelletje in de vorm van een grot, dat in 1978 klaar was. Het Mariabeeld is geschonken door de zusters Franciscanessen uit Noord Deurningen, waartoe zijn zus behoorde.

Na het overlijden van Jan heeft zijn familie de Mariagrot aan de parochie van Rossum geschonken. In 1990 is deze op zijn huidige plek ingewijd. In 2013 werd het Mariabeeld aan stukken gevonden. Na een vakkundige restauratie is het kapelletje opnieuw ingewijd.

Op het kerkhof uit 1909 staat een Calvariekapel uit 1911. Op Sacramentsdag, de tweede donderdag na Pinksteren, is er een jaarlijkse processie van de kerk naar deze kapel.

- Ga terug naar de straat en RA langs de kerk. Bij het Thijplein vindt u door de week horeca. Hier bevindt zich ook de bushalte van buurtbus 599 naar Weerselo. Daarna zijn er drie mogelijkheden:

- Terug naar bushalte Grotestraat: ga de 1e straat LA, Kerkewei, na de haakse bocht naar links de 1e straat RA, Meester Plegtstraat, aan het eind LA naar de bushalte.

- Naar bushalte de Weeldbaan via café-restaurant Hutten: Loop RD langs de Thijstraat en de Grotestraat.

- Door naar Beuningen: Loop terug, zie verder Kapelletjespad Rossum bij routepunt 1.

Praktische informatie

Bos en veld, landgoed, kanaal. 35% onverhard

Kijken

Rondleidingen Huis Singraven, Molendijk 37, Denekamp, 0541-351906, singraven.nl
Park en/of arboretum Singraven. Entree bij landgoedwinkel tegenover de watermolen, 06 34672559, singraven.nl/rondleidingen/park-en-arboretum

Eten en drinken

Restaurant Concordia, Lange Voor 4, Denekamp, 0541-352546, concordia-denekamp.nl
Restaurant Oosth, Burgemeester Hoogklimmerstraat 2, Denekamp, 0541-572555, hoteldeschout.nl

Restaurant De Watermolen Singraven, Schiphorstdijk 4, Denekamp, 0541-351372, watermolen-singraven.nl

Landgoedwinkel Singraven, singraven.nl/de-landgoedwinkel, 06 34672559

Rustpunt Singraven, Schiphorstdijk 22a, Denekamp, 0541-355022
Cafetaria & Chinees eetcafé Jimmy, Thijplein 6, Rossum, 0541-625883, restaurantjimmylu.nl
Kulturhus de Cocer, Thijplein 1, 0541-625824, Rossum, kulturhus-de-cocer.nl
Café-restaurant Hutten, Grotestraat 4, Rossum, 0541-625223, hutten.nl

Overnachten

Hotel De Schout, Burgemeester Hoogklimmerstraat 2, Denekamp, 0541-572555, hoteldeschout.nl
B&B De Hörst, Boschweg 22, Rossum, 0541-625981, bed-en-breakfast.nl/benb/overijssel/rossum/de-horst (ligt aan Kapelletjespad Rossum)

Openbaar vervoer

Bushalte Oranjestraat Denekamp, bus 62 Oldenzaal-Denekamp
Busstation Denekamp (aan de Lange Voor), buurtbus 596 Denekamp-Ootmarsum (niet in het weekend!)
Bushalte Grotestraat Rossum, bus 64 Almelo-Oldenzaal
Bushalte Bibliotheek Rossum, buurtbus 599 Ootmarsum-Weerselo (niet in het weekend!)
Bushalte De Weeldbaan Rossum, bus 64 Almelo-Oldenzaal
Regiotaxi Twente: 0900-1814, www.regiotaxitwente.nl. Minstens 1 uur van tevoren reserveren!

Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/kapelletjespad-denekamp---rossum/15533/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

DEZE WANDELING IS OPGENOMEN
IN EEN WANDELGIDS VAN
GEGARANDEERD ONREGELMATIG

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

voor slechts
€ 12,50